

प्रदेश लोक सेवा आयोग, प्रदेश नं. २
 इन्जिनियरिङ सेवा, सिभिल समूह, जनरल उपसमूह, अधिकृत नबौं तहको खुला र अन्तर सेवा
 प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

यस पाठ्यक्रमलाई दुई भागमा विभाजन गरिएको छ ।

भाग १ – लिखित परीक्षा

भाग २ – अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क : २००

पूर्णाङ्क : ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

पत्र	विषय	खण्ड	प्रश्न संख्या	अङ्क भार	परीक्षा प्रणाली	समय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क
प्रथम	प्रशासन र व्यवस्थापन र सेवा सम्बन्धी सामान्य विषय	(क) प्रशासन र व्यवस्थापन	१०	१०×५=५०	छोटो उत्तर	१.३० घण्टा	५०	४०
		(ख) सेवा सम्बन्धी सामान्य विषय	५	५×१०=५०	लामो उत्तर	१.३० घण्टा	५०	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी प्राविधिक विषय		४	४×१५=६०	विश्लेषणात्मक समीक्षा	३ घण्टा	१००	४०
			२	२×२०=४०	विश्लेषणात्मक र समाधानमूलक उत्तर			

- प्रथम पत्र खण्ड (क) को लागि एउटा मात्र उत्तरपुस्तिका हुनेछ भने प्रथम पत्र खण्ड (ख) र द्वितीय पत्रका प्रत्येक प्रश्नका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।
- यथासम्भव प्रश्नहरू नेपालको सन्दर्भमा सोधिने छन् ।
- समस्या समाधानका उत्तर आवश्यकता अनुसार निम्नानुसार चार भागमा विभाजन गरी प्रस्तुत गर्नुपर्नेछ ।
  - पहिलो भागमा समस्याका पहिचान ।
  - दोस्रो भागमा समस्या समाधानका लागि मौजुदा सरकारी नीति र कार्यक्रम ।
  - तेस्रो भागमा समस्या समाधानका लागि सुझाव ।
  - चौथो भागमा सुझाव कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्ने ठोस तरिका ।
- यस पाठ्यक्रममा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियमहरू परीक्षाका मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेका सम्भन्नु पर्दछ ।
- पाठ्यक्रम लागु मिति: २०७८/०२/२५ गते देखि ।

१. राज्य र सरकार

- १.१ व्यवस्थापिका, कार्यपालिका र न्यायपालिका वीचको अन्तरसम्बन्ध
- १.२ सार्वजनिक नीति तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्यांकन
- १.३ नेपालका वर्तमान संविधान
- १.४ संघ, प्रदेश र स्थानीयतह वीचको अन्तरसम्बन्ध तथा समन्वय

२. सार्वजनिक प्रशासन

- २.१ सार्वजनिक प्रशासनको अवधारणा
- २.२ कर्मचारी प्रशासनका आधारभूत पक्षहरु
- २.३ आर्थिक प्रशासन- बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्यांकन

३. व्यवस्थापन

- ३.१ व्यवस्थापनको अवधारणा
- ३.२ व्यवस्थापनमा नेतृत्व, उत्प्रेरणा, नियन्त्रण र समन्वयको महत्व
- ३.३ व्यवस्थापन सूचना प्रणाली

४. विकासका आयामहरु

- ४.१ विकास प्रशासनका अवधारणा
- ४.२ विकासमा जनसहभागिता
- ४.३ आवधिक योजना
- ४.४ दिगा विकास
- ४.५ विकेन्द्रीकरण
- ४.६ गरीबी निवारण
- ४.७ सुशासन
- ४.८ विकासमा गैरसरकारी संस्थाको भूमिका

४.९ जनसंख्या र बसाईसराई

५. लोकतन्त्र र मानव अधिकार

- ५.१ लोकतन्त्र र समावेशीकरण
- ५.२ कानुनी राज्य
- ५.३ मानव अधिकार
- ५.४ लैंगिक सवाल (Gender Issues)
- ५.५ आरक्षण र सकारात्मक विभेद
- ५.६ प्रतिनिधित्वको सिद्धान्त र समानुपातिक प्रतिनिधित्व
- ५.७ निर्वाचन प्रणाली, निर्वाचन चक र निर्वाचन व्यवस्थापन

६. नेपाली समाज र यसको बनोट

- ६.१ नेपालका विविध जात/जाति/वर्ग/समुदायहरुको सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक र धार्मिक अवस्था र रहनसहन
- ६.२ आदिवासी, जनजाती, मधेशी, दलित, अपाङ्ग र महिलाहरुको वर्तमान अवस्था, उत्थानका प्रयासहरु, समस्या, समाधान र सम्भावनाहरु

प्रदेश लोक सेवा आयोग, प्रदेश नं.२
 इन्जिनियरिङ सेवा, सिभिल समूह, जनरल उपसमूह, अधिकृत नबौं तहको खुला र अन्तर सेवा
 प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथमपत्र खण्ड (ख) सेवा सम्बन्धी सामान्य विषय

अंक:- ५०

क) प्रशासन तथा आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी

१. प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०७७, प्रदेश नं.२
२. निजामती सेवा ऐन, २०४९ र निजामती सेवा नियमावली, २०५०
३. नेपाल इन्जिनियरिङ सेवा (गठन, समूह तथा श्रेणी विभाजन र नियुक्तिसम्बन्धी) नियमहरू २०५१
४. आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५ र आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४
५. स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी नियमावली, २०५६
६. विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण ऐन, २०४९
७. विकास समिति ऐन, २०१३
८. जग्गा प्राप्ति ऐन, २०५५
९. वैदेशिक सहायता नीति, २०५९

ख) वातावरण सम्बन्धी

१. वातावरण संरक्षण ऐन, २०५३ र वातावरण संरक्षण नियमावली, २०५४
२. सरसफाइ नीति, १९९४

ग) विकेन्द्रीकरण सम्बन्धी

१. स्थानीय पूर्वाधार विकास नीति, २०६१
२. स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ र स्थानीय स्वायत्त शासन नियमावली, २०५६
३. नगर विकास समिति ऐन, २०४५

घ) इन्जिनियरिङ सम्बन्धी

१. नेपाल इन्जिनियरिङ परिषद ऐन, २०५५
२. भवन ऐन, २०५५
३. संयुक्त आवास ऐन, २०५५
४. जलश्रोत ऐन, २०४९ र जलश्रोत नियमावली, २०५०
५. सार्वजनिक सडक ऐन, २०३१
६. सवारी तथा यातायात व्यवस्था ऐन, २०४९
७. सिंचाइ नियमावली, २०५६
८. खानेपानी नियमावली, २०५५
९. खानेपानी तथा सरसफाइ सम्बन्धी दीर्घकालीन अवधारणा
१०. खानेपानी आपूर्ति सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति तथा कार्यनीति, २०५४
११. सिंचाइ नीति, २०६०
१२. Public works Directive, 2002
१३. Nepal feeder Road standard, 1997
१४. Nepal Road standard, 2027
१५. Standard specification for Road & Bridge works, 2058
१६. National transport policy, 2058
१७. Approach for the Development of Agricultural and Rural Roads
१८. निर्माण Norms
१९. Public works Directive, 2002
२०. भवन निर्माण संहिता
२१. भवन निर्माण निर्देशिका
२२. राष्ट्रिय आवास नीति, २०५३
२३. Prospects and challenges of local infrastructure development through User's Group
२४. इन्जिनियरिङ सेवा सँग सम्बन्धित प्रदेश नं. २ का ऐन, नियमावली र निर्देशिकाहरू

ड) विविध

१. दिगो विकास लक्ष्य [Sustainable Development Goal (खाने पानी, सिंचाइ, सडक)]
२. प्रदेश नं.२, प्रदेशमा पूर्वाधार विकासको अवस्था

1. Building

- 1.1 Local and Modern building construction material in Nepal
- 1.2 Present status of govt. office building in Nepal and the need for standardization
- 1.3 Prospects and challenges for maintenance and rehabilitation of govt. building
- 1.4 Efforts in developing indigenous technology in building design and construction
- 1.5 Housing scenario in Nepal, opportunities and constraints
- 1.6 Private and public Partnership in housing
- 1.7 Role of Private sector in housing development
- 1.8 Prospects and challenges in housing construction as an industry and cost control strategies
- 1.9 Housing finance and legislation
- 1.10 National shelter policy and strategies in current plan

2. Transportation and Trail Bridges

- 2.1 Transport sector policies and strategies in current plan
- 2.2 Institutional background of the road transport sector
- 2.3 Concept and significance of highway planning and linkages with international standard.
- 2.4 Classification of Strategic & Rural Roads
- 2.5 Methods of construction technology
- 2.6 Contract Management
- 2.7 Private sector involvement
- 2.8 Labour intensive and capital intensive methods of road construction
- 2.9 Quality control and assurances
- 2.10 Maintenance management and challenges
- 2.11 Institutional Strengthening
- 2.12 Concept of roadside drainage and its management
- 2.13 Prevention of erosion in road corridor
- 2.14 Bio- engineering application
- 2.15 Policies and strategies in current plan regarding Trail Bridge
- 2.16 Local level and central level planning of Suspension and suspended bridge
- 2.17 Design standard of Suspension and suspended bridge
- 2.18 Quality control and monitoring of suspension and suspended bridges
- 2.19 Maintenance of Trail Bridges
- 2.20 District Transport Master Plans for planning and management of Rural roads, Tracks and trails
- 2.21 Labour based, Environment friendly and Participatory (LEP) Approach for rural road development
- 2.22 Basic design concepts of rural roads
- 2.23 Role of social mobilization in rural road development
- 2.24 Generations of maintenance fund & maintenance of rural roads in context of decentralization
- 2.25 Agricultural roads
- 2.26 Low-cost road construction
- 2.27 Integrated Rural Accessibility Planning
- 2.28 Transport-plus approach in rural road development

3. Water supply and sanitation.

- 3.1 Present Status of water supply and sanitation in Nepal
- 3.2 National Policies in water and sanitation in current plan
- 3.3 Current issues and problems of water supply and sanitation sector
- 3.4 National standard of rural and urban water supply
- 3.5 Rural and community based water supply system
- 3.6 Water Supply sources and their management
- 3.7 Water quality, water demand & supply, source protection
- 3.8 Intakes, Pipeline design, design of transmission and distribution system, reservoir design.
- 3.9 Pipe materials and jointing
- 3.10 Operation and maintenance of water supply systems
- 3.11 Legal and management aspects of water supply facilities
- 3.12 Financial aspects-system cost recovery, tariff structure, affordability
- 3.13 Education and training
- 3.14 Environmental Health engineering- epidemiology, pathogens (Bacteria, Virus, Helminthes, Protozoa), infection transmission routes, water related, excreta related, refuse related, housing related infection, on site sanitation system (pit latrine, VIP latrine, eco-san, pour flush, septic tank etc) off side sanitation system (waste stabilization pond, aerated lagoon, oxidation ditch, constructed wetland etc.)
- 3.15 Issues and problems of solid waste management in urban centers and townships

4. Irrigation and drainages

- 4.1 Status of irrigation development in Nepal
- 4.2 National policies and strategies in irrigation sector in current plan
- 4.3 Integrated water resources management
- 4.4 General irrigation system planning
- 4.5 Participatory approach in irrigation system management
- 4.6 Operation and maintenance of irrigation systems
- 4.7 Institutional aspects of irrigation system management
- 4.8 Preventive and remedial measures of water logging
- 4.9 Flood control and its necessity and control methods
- 4.10 Surface, subsurface, sprinkler and drip methods of irrigation, their suitability and problems of sprinklers
- 4.11 River training works
- 4.12 Farming system in Nepal
- 4.13 Specific considerations in design, O and M and management of hill irrigation systems in Nepal
- 4.14 Land drainage for agriculture, Excess water and relation to drainage, drainage methods
- 4.15 Management of Farmers managed irrigation system

5. Environmental impact assessment.

- 5.1 Concept of environmental assessment, IEE (Initial environmental examination) and EIA (Environmental impact assessment), role of EIA, EIA principles, types of impacts
- 5.2 Screening, scoping, initial impact identification, TOR preparation, EIA report writing
- 5.3 Management of IEE/EIA process: public participation, EIA review, mitigation measures, monitoring and Environmental Management Plan
- 5.4 Environmental auditing

----0----